Al-Islam.org
Ahlul Bayt Digital Islamic Library Project
Published on *Al-Islam.org* (https://www.al-islam.org)

Aya 48 – 50: Kila Umma Na Sharia Yake

Maana

Na tumekuteremshia Kitabu kwa haki kinachosadikisha yaliyokuwa kabla yake katika Kitabu na kuyalinda.

Makusudio ya Kitabu kilichotajwa kwanza ni Qur'an na Kitabu kilichotajwa mara ya pili ni jinsi ya vitabu vyote vya Mwenyezi Mungu; ikiwemo Tawrat, Injil n.k.

Baada ya Mwenyezi Mungu (swt) kutaja Tawrat na Injil, na Musa na Isa (as), amefuatishia kutaja Qur'an na Muhammad (saw). Ameisifu Qur'an kwa sifa mbili: Kwanza kwamba hiyo inasadikisha vitabu vyote vilivyoteremshiwa Mitume. Pili, kuwa ni mlinzi wa wa vitabu vilivyotangulia.

Maana ya ulinzi wa Qur'an kwa Tawrat na Injil ni kwamba inashuhudia kuwa vitabu viwili hivyo ni haki na ukweli na inatolea habari, misingi na hukumu zilizopotoshwa ndani yake, ili mtu apambanue ya asili na ya kuongezwa ambayo viongozi wa dini wameyanasibisha kwa Mwenyezi Mungu kwa uzushi na uwongo.

Basi hukumu baina yao (yaani Mayahudi) kwa yale aliyoyateremsha Mwenyezi Mungu, wala usifuate matamanio yao.

Kimsingi ni kuwa Mtume (saw) hahukumu ila kwa haki, wala haghafiliki na dogo au kubwa, na ni muhali kufuata matamanio ya viumbe. Vipi isiwe hivyo na kauli yake na vitendo vyake ni kipimo cha kupimia haki na uadilifu. Lau tukikadiria kutokea mlaghai anayejaribu kumhadaa Mtume kwa kujionyesha, na Mtume akurubie, kuhadaika kwa kuzingatia kuwa yeye ni mtu, basi hapo Mwenyezi Mungu (swt) atamlinda kwa msaada wake na kumfahamisha haki halisi kabla ya kutokea chochote cha mlaghai. Mwenyezi Mungu anasema:

"Na kama tusingelikuimarisha ungelikuribia kuwaelekea kidogo" (17:74). Unaweza kuuliza: Maadamu mambo yako hivyo, kwa nini Mwenyezi Mungu anamwambia Mtume wake aliye Maasum hivi?

Jibu: Kwanza, tumekwisha bainisha katika sehemu zilizotangulia kuwa maneno yakitokea kwa mkubwa

haiangaliwi hali na cheo cha anayeambiwa. Hilo litaangaliwa ikiwa maneno yametoka kwa aliye sawa na anayeambiwa au mdogo zaidi yake.

Pili, hakika Mwenyezi Mungu (swt) anajua kuwa maulama waovu katika umma wa Muhammad (saw) wataboresha hukumu potofu kwa vijisababu vya kishetani. Ndipo akamwambia Mtume wake Mtukufu maneno haya, kumhadharisha na wanaochezea dini kwa kufuata mapenzi ya watawala.

Na kila (umma) katika nyinyi, tumeujaalia sharia yake na njia yake.

Dhamir katika nyinyi inawarejea watu wote au makundi matatu (Mayahudi, Wakristo na Waislamu). Na sharia ni hukumu za kimatendo wanazozifuata binadamu kwa kumtii Mwenyezi Mungu na kutaka radhi zake na malipo yake. Kwa hakika hasa ni kuwa neno halienei zaidi kuliko neno 'Dini', kwa sababu dini inakusanya sharia na misingi ya itikadi.

Maana ya njia, ni njia iliyo wazi; yaani Mwenyezi Mungu amejaalia kila umma sharia iliyo wazi isiyokuwa na mkanganyo wowote.

Aya hii, ni kauli wazi kuwa sharia ya Mwenyezi Mungu haikuwa moja kwa watu wote na wakati wote; na kwamba wakati ulioupita ilikuwa ya muda maalum; na kwamba dini zinaafikiana na kuwa moja katika misingi ya itikadi tu, si katika sharia.

Utauliza; Ikiwa mambo ni hayo, kwa nini sharia ya kiislamu imehusika na hukumu na kuendelea?

Hawezi kujua jibu la swali hili ila yule aliyesoma sharia za kiislamu, ambapo ataziona zimesimama kwenye misingi thabiti; ni muhali kubadilika kwa kubadilika zama na hali. Kwa sababu, zinaoana na mwanadamu akiwa ni mwanadamu, si akiwa ni wa zamani au wasasa. Mfano wa hayo ni kama ifuatavyo:-

Mwenyezi Mungu haikalifishi nafsi ila uweza wake, 'Kila mtu ni mwema mpaka uthibiti ubaya wake.' 'Suluhu ni bora', 'Inajuzu wenye akili kujithibitisha wenyewe', 'watu wako kwenye masharti yao,' Haddi huking- wa na shubuha,' 'Hapana madhara wala kudhuriana,' 'Dharura inahalalisha haramu,' 'Yakini haivunjwi ila na yakini mwenzake.' Kinga ni bora kuliko kuponya' 'Dhara haiondolewi na dhara mwenzake,' 'Asiyekuwepo anahoja mpaka aje' na mengineyo katika misamiati ya fiqh ambayo mafakihi wameiorodhesha katika mijalada ya vitabu vya fiqh. Kwa hiyo misingi hii ni muhali kuweza kugeuka ila litakapogeuka umbile la binadamu.[1]

Na kama Mwenyezi Mungu angelitaka, angewafanya umma mmoja.

Mwenyezi Mungu (swt) amewatofautisha watu na viumbe wengine kwa kuwafanya kuwa na mwelekeo wa ujinga na ujuzi, kuwa nyuma na kuendelea na kwa kufanya heri na shari; Kisha akamkataza hili akamwamrisha lile.

Kwa hiyo natija ya mwelekeo huu, amri na makatazo, ni kutofautiana watu, katika kuutumia mwelekeo

huu, na katika kumtii Mwenyezi Mungu na kumwasi.

Lau Mwenyezi Mungu angelitaka asingempa mtu kipawa hiki, na kama angelifanya hivyo, basi watu wote wangelikuwa katika hali moja tu, sawa na wanyama, ndege na wadudu, wanajiendea tu hawajui heri wala shari au kufaulu au kufeli.

Lakini ni kuwajaribu katika hayo aliyowapa.

Yaani Mwenyezi Mungu ametupa kipawa hiki, akatuamrisha na kutukataza ili atufanyie mtihani: Ni nani mzuri wetu wa matendo? Ingawaje yeye anajua siri na dhamiri, lakini hamlipi mtu ila kwa amali wala hamwadhibu ila baada ya maonyo.

Basi shindaneni katika mambo ya kheri. Marejeo yenu nyote ni kwa Mwenyezi Mungu; naye ataawambia yale mliyokuwa mkihitilafiana.

Yaani akiwa Mwenyezi Mungu amempa binadamu kipawa hiki, na akaweka sharia mbali mbali kwa umma, ili yadhihirike matendo anayostahiki mtu kupata thawabu, basi ni juu yetu wote kuharakia mambo ya heri, kwa sababu ndiyo makusudio ya kwanza ya sharia. Na yeyote atakayefanya tofauti za sharia ndio chombo cha kuleta chuki na uadui, basi Mwenyezi Mungu (swt) kesho atamhisabu na kumlipa atakachostahiki.
Na hukumu baina yao kwa yale aliyoyateremsha Mwenyezi Mungu, wala usifuate mapenzi yao. Nawe jihadhari nao wasije wakakutia kwenye fitna ukaacha baadhi ya yale aliyokuteremshia Mwenyezi Mungu.

Aya hii ni kuikariri Aya iliyoitangulia. Baadhi ya wafasiri wamesema kuwa iliyoitangulia ilishuka katika kuhukumiana Mayahudi katika zina, na hii imeshuka katika kuhukumiana katika kuua.

Lakini hakuna dalili yoyote katika mwelekeo huu wala mwengineo ulioko katika baadhi ya vitabu vya tafsir.

Tumebainisha katika kufasiri Sura (2:47) kwamba Qur'an inatumia kukaririka, kwa sababu ni njia yenye nguvu ya kueneza jambo. Zaidi ya hayo ni kwamba dhamir katika 'mapenzi yao' inawarudia Mayahudi. Ni katika njia ya Qur'an kulikariri na kulisisitiza jambo linalowahusu Mayahudi zaidi kuliko jambo jingine. Na hii inafahamisha tu kuwa Mayahudi ni umma wa shari katika hali zote. Historia yao ya zamani na sasa inalishuhudia hilo. Hakuna yeyote anayewaona kuwa si washari ila watu wa shari tu. Hakika hii imedhihiri, kwa maana yake, kwa wote baada ya tukio la 5 Juni 1967.

Na kama wakikengeuka, basi jua kwamba Mwenyezi Mungu anataka kuwasibu kwa baadhi ya dhambi zao.

Yaani wakikengeuka na hukumu ya Mwenyezi Mungu, basi kutawaletea hizaya na balaa. Unaweza kuuliza kwa nini Mwenyezi Mungu amesema: "kwa baadhi ya dhambi zao" na wala asiseme 'kwa dhambi zao.' Je, hii inamaanisha kuwa Mwenyezi Mungu atawaadhibu kwa baadhi ya dhambi na nyingine

atawasamehe?

Jibu: Kauli yake Mwenyezi Mungu kwa 'baadhi ya dhambi zao,' ni ishara ya kupinga kwao hukumu waliyohukumiwa na Mtume wa Mwenyezi Mungu (saw). Maana yake ni kuwa; "Ewe Mtume! Kupinga kwa Mayahudi kusikuzuie kuhukumu, kwani Mwenyezi Mungu atawadhibu kwa dhambi yao."

Na hakika wengi katika watu ni wafasiki.

Fasiki ni yule anayemwasi Mwenyezi Mungu katika hukumu moja mion– goni mwa hukumu zake. Watu wengi wako hivi, bali ni watu wote; isipokuwa wachache lakini neno wengi hutumika katika wingi na sio kinyume.

Je wanataka hukumu za Kijahiliya?

Kila hakimu anayehalifu hukumu ya Mwenyezi Mungu, basi amehukumu hukumu za kijahiliya, awe katika wakati wa Jahiliya au baada yake.

Na ninani aliye mzuri zaidi kwa hukumu kuliko Mwenyezi Mungu, kwa watu wenye yakini.

Hapana mwenye shaka kwamba kila hukumu yenye masilahi fulani kwa watu, basi hiyo ni hukumu ya Mwenyezi Mungu, ni sawa iwe imeelezewa na kauli wazi mahsusi ya Qur'an au Hadith au iwe haikuelezea. Na kila yenye madhara fulani kwa watu, basi Mwenyezi Mungu ni muhali kuiridhia.

Hata haki ya Mwenyezi Mungu inaondoka ikiwa italeta madhara. Inatosha kuwa ni dalili, kuwa kila hukumu inayonufaisha watu ni ya Mwenyezi Mungu, kauli yake Mwenyezi Mungu: "Enyi mlioamini! Mwitikieni Mwenyezi Mungu na Mtume wake anopowaita katika yale yatakayowapa uhai." (8:24). Kwa sababu maana yake ni kuwa kila mwito wa uhai ni mwito wa Mwenyezi Mungu na wa Mtume wa Mwenyezi Mungu.

NAHW: wametofautiana wafasiri katika maana ya herufi *'lam'* katika neno; kwa watu wenye yakini. Baadhi wamesema kuwa ni kwa maana ya mbele ya, yaani kwao watu wenye yakini. Wengine wakasema ni ya ubainifu.

Ilivyo hasa ni ya kuhusisha, kama vile kusema; Pepo ni kwa wenye kumcha Mwenyezi Mungu, kwa sababu, wenye yakini peke yao ndio wanaohukumu na kuitumia hukumu ya Mwenyezi Mungu.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ ۘ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۘ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ {51}

Enyi mlioamini! Msiwafanye kuwa marafiki Mayahudi na Manaswara; wao kwa wao ni marafiki. Na miongoni mwenu atakayewafanya urafiki nao, basi huyo ni katika wao. Hakika Mwenyezi Mungu hawaongozi watu madhalimu.

فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسَارِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشَىٰ أَنْ تُصِيبَنَا دَائِرَةٌ ۚ فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ فَيُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا أَسَرُّوا فِي أَنْفُسِهِمْ نَادِمِينَ {52

Utawaona wale wenye maradhi nyoyoni mwao wanakimbilia kwao wakisema: Tunaogopa yasitusibu majanga. Huenda Mwenyezi Mungu akaleta ushindi au jambo jingine litokalo kwake, wakawa wenye kujuta kwa yale waliyoyaificha katika nafsi zao.

{وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا أَهَٰؤُلَاءِ الَّذِينَ أَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ ۚ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ ۚ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَأَصْبَحُوا خَاسِرِينَ {53

Na watasema walioamini: Hivi hawa ndio wale walioapa kwa jina la Mwenyezi Mungu kwa viapo vyao vigumu, ya kwamba wao wako pamoja nanyi? Zimepomoka amali zao na wamekuwa wenye hasara.

1. Zaidi ya hayo ni kwa kuzingatia kuwa Mtume Muhammad ni wa mwisho, hakuna mwengine atakayekuja. Hapana budi sharia yake iwe itaendelea hadi siku ya mwisho --- Mtarjumu

---

Source URL: https://www.al-islam.org/ar/node/26650#comment-0